

Факультет математики та інформатики
Кафедра диференціальних рівнянь і прикладної математики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВІ ОБЧИСЛЕННЯ З PYTHON (I)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Освітні програми: Комп'ютерне моделювання та технології
програмування, Прикладна математика

Спеціальність: 113 Прикладна математика

Галузь знань: 11 Математика та статистика

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. [Загальна інформація](#)
2. [Анотація навчальної дисципліни](#)
3. [Мета і цілі навчальної дисципліни](#)
4. [Результати навчання](#)
5. [Структура навчальної дисципліни](#)
6. [Система оцінювання навчальної дисципліни](#)
7. [Політика навчальної дисципліни](#)
8. [Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни](#)

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва дисципліни	Наукові обчислення з Python (I) Scientific Computing with Python (I)
Освітня програма	Комп'ютерне моделювання та технології програмування Прикладна математика
Спеціальність	113 Прикладна математика
Галузь знань	11 Математика та статистика
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Рік підготовки/семестр	2 ^{ий} / 4 ^{ий}
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 год.
Розподіл годин за видами занять	лекції – 10 год лабораторні – 20 год самостійна робота – 60 год
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/scipy
Пререквізити	алгебра і геометрія, математичний аналіз, диференціальні рівняння, теорія ймовірностей та математична статистика, програмування на Python
Постреквізити	наукові обчислення з Python (II)

Кафедра	диференціальних рівнянь і прикладної математики ауд. 315 ЦК, https://kdrpm.cnu.edu.ua
Викладач(-і)	Віктор МАЗУРЕНКО
Контактний телефон	(0342)596027
E-mail	viktor.mazurenko@cnu.edu.ua
Профайл	https://mazurenko.cnu.edu.ua
Консультації	згідно з розкладом консультацій на сайті кафедри

2. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова навчальна дисципліна «Наукові обчислення з Python (I)» знайомить здобувачів вищої освіти із застосуванням сучасних технологій програмування мовою Python до проведення наукових обчислень (в тому числі символічних) з таких областей математики як лінійна алгебра, математичний аналіз, диференціальні рівняння, теорія ймовірностей і статистика. Python надає простий і ефективний підхід та спеціальні бібліотеки SymPy, SciPy, NumPy, Matplotlib зі зручними з погляду їх використання і швидкими у плані їх реалізації інструментами для розв'язання багатьох обчислювальних задач. Практичні навички написання програм мовою Python з використанням широких можливостей згаданих бібліотек та представлення результатів обчислень у формі блокнотів Jupyter Notebook дозволить здобувачеві вищої освіти бути успішним в області наукових обчислень та аналітики даних. Від слухачів очікується знайомство з мовою програмування Python на базовому рівні та основами вищої математики.

3. МЕТА І ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчити здобувачів вищої освіти вирішувати складні наукові завдання, використовуючи потужний інструментарій спеціальних Python-бібліотек SymPy, SciPy, NumPy, Matplotlib. Підготувати здобувачів до компетентного використання Python у наукових дослідженнях, інженерних розрахунках, аналізі і візуалізації їх результатів, підготовці звітів у формі блокнотів Jupyter Notebook.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має:

- знати можливості бібліотеки SymPy для символічної математики, призначення та структуру бібліотек NumPy та SciPy, засоби візуалізації обчислень у Matplotlib, принципи роботи інтерактивного середовища Jupyter;
- базові методи алгебри, геометрії, аналізу, статистики, реалізовані у Python;
- формалізувати математичну задачу в термінах обчислювальної моделі та працювати в середовищі Jupyter для створення інтерактивних обчислювальних документів;
- виконувати символічні перетворення, диференціювання, інтегрування та розв'язування рівнянь засобами SymPy, проводити обчислення з використанням векторизованих операцій і застосовувати матричні декомпозиції (LU, QR, SVD), моделювати випадкові величини та виконувати перевірку статистичних гіпотез;
- будувати інформативні візуалізації результатів обчислень, аналізувати їх числову стійкість і коректність та тлумачити їх з математичної і прикладної точок зору.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА, ПЛАН	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН		
	ЛЕКЦІЇ	ЛАБОРАТОРНІ	САМОСТІЙНА РОБОТА
ПРОГРАМНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАУКОВИХ ОБЧИСЛЕНЬ - мова програмування Python - інтерактивні оболонки Jupyter Notebook і JupyterLab - бібліотека символічних обчислень SymPy - бібліотеки наукових обчислень SciPy і NumPy - бібліотека наукової графіки Matplotlib	2	2	8
СИМВОЛЬНА МАТЕМАТИКА З SYMPY - установка бібліотеки SymPy, символічні змінні в Python - спрощення алгебраїчних виразів - розв'язування алгебраїчних рівнянь і систем - границі, диференціювання, інтегрування, розвинення в ряд - розв'язування диференціальних рівнянь	2	4	10
ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ОБЧИСЛЕНЬ І ДАНИХ З MATPLOTLIB - установка бібліотеки Matplotlib, швидкий старт - основи роботи з модулем pyplot - налаштування елементів графіка - візуалізація обчислень і даних: лінійний, східчастий, стековий і точковий графіки; стовпцеві і кругові діаграми; кольорова сітка - побудова 3D-графіків з mplot3d toolkit	2	4	10
ЛІНІЙНА АЛГЕБРА З SCIPY І NUMPY - установка бібліотек SciPy і NumPy - матрична алгебра: дії над матрицями, визначник матриці, обернена матриця, ранг матриці - побудова розв'язків СЛАР - основи векторної алгебри - власні значення і власні вектори матриці - декомпозиція матриць: <i>LU</i> , <i>QR</i> , <i>SVD</i>	2	4	10
МАТЕМАТИЧНА СТАТИСТИКА З SCIPY - неперервні статистичні розподіли - дискретні статистичні розподіли - вибіркові статистики - перевірка гіпотез	2	4	10
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	–	2	12
ВСЬОГО	10	20	60

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Накопичування балів впродовж вивчення дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лабораторні роботи (ЛР)	50
Контрольна робота (КР)	25
Тестування (ТС)	25
Максимальна кількість балів	100

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																		Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	КС	С	
ЛР			7		7		7		7		7		7		8				50
КР																25			25
ТС																	25		25
Разом			7		7		7		7		7		7		8	25	25		100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

(відповідно до [Положення](#) про організацію освітнього процесу)

«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного матеріалу;

«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

7. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічна доброчесність	Важливим є самостійне виконання навчальних завдань та посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей. Плагіат та інші види академічної недоброчесності не принесуть користі, тому є недоречними та контролюються відповідно до Положення
Пропуски занять (відпрацювання)	Наслідком періодичних пропусків є самостійне опрацювання навчального матеріалу з можливим консультуванням у викладача відповідно до графіка консультацій. Наслідком систематичних пропусків є додаткові види самостійної роботи, які контролюються на передбачених у графіку навчального процесу тижнях контролю самостійної роботи
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Приводить до втрати частини балів, запланованих у системі оцінюванні навчальної дисципліни (усі види навчальної роботи важливо виконувати належним чином і вчасно, щоб зберігати загальний темп курсу, котрий сприяє ефективному засвоєнню матеріалу без шкоди здоров'ю
Додаткові бали	До 5 балів за активність, комунікативність, креативність, наполегливість, самостійність при вивченні дисципліни
Неформальна освіта	Можливість повного або часткового зарахування результатів неформальної освіти відповідно до Положення . Рекомендовані платформи: coursera.org , prometheus.org.ua , udemy.com , netacad.com , edx.org

8. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Матеріально-технічне забезпечення	Лекційна аудиторія, мультимедія, комп'ютерна лабораторія з програмним забезпеченням
Навчально-методичне забезпечення	Навчальний контент на освітніх платформах https://d-learn.pnu.edu.ua/scipy https://classroom.google.com/scipy
Інформаційне забезпечення	Наукова бібліотека КНУВС , Рекомендована література

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Таірова М.С., Журавльова З.Ю. Мова програмування Python для наукових обчислень. Частина 1: навч. посіб. – Одеса: ОНУ ім. І.І. Мечникова, 2022. – Режим доступу: [url](#)
2. Bashier E. Practical Numerical and Scientific Computing with MatLAB© and Python. – CRC Press, 2020. – Access mode: [url](#)
3. Fuhrer C., Solem J., Verdier O. Scientific Computing with Python 3. – Packt Publishing, 2016. – Access mode: [url](#)
4. Johansson R. Numerical Python. Scientific Computing and Data Science Applications with Numpy, SciPy and Matplotlib. – Apress Berkeley, 2019. – Access mode: [url](#)
5. SymPy Documentation. – Access mode: [url](#)
6. SciPy User Guide. – Access mode: [url](#)
7. NumPy User Guide. – Access mode: [url](#)
8. Matplotlib User Guide. – Access mode: [url](#)

Викладач В.Мазуренко